

Määräinen — epämääräinen?

Prof. Aarni Penttilä kiinnitti viime vuonna Suomalaiseen Suomeen kirjoitamassaan Saarimaan kielioppaan esitelyssä (n:o 6, s. 322) huomiota siihen, että Saarimaakin puhuu *määrätystä* spesieksistä, vaikka hän periaatteessa asettuu vastustamaan sellaisia pass. 2. partisiippeja kuin (olla) vakuutettu, liikuttettu, puettu jne. Soveliaamman ilmauksen puuttuessa olemme joutuneet puhumaan määrätystä ja epämääräisestä artikkelista, muodosta ja spesieksistä, milloin olemme tarvinneet esim. ruotsin sanan *bestäm*d taikka *definiittisen* vastinetta. Positiivisena ajatuksena prof. P. esittää, että näiden sijasta »puhuttaisiin suomessa *tuttuuden* tai *määräisyyden* tai *tuttuu-*artikkelista, -muodosta, -spesieksistä ja vastaavasti *epämääräisyyden* artikkelista jne.»

Tätä asiaa käsiteltiin Suom. Kirj. Seuran kielivaliokunnan työjaoston 8. 3. 48 pidetyssä kokouksessa. Prof. P:n ehdotusta 'tuttuuden spesies' haittaa se, että sen ohessa ei voi käyttää vast. predikaatiivia *tuttu* («spesies on tuttu»). Mutta toista ehdotusta, 'määräisyyden spesiestä' kehittämällä päädyttiin ehdottamaan uutta ilmausta: kun on vanhaan *epämääräinen*, ehkä voitaisiin ottaa käytäntöön määrätyn sijaan tämän ilmauksen positiivinen, muuten harvoin käytetty perusosa *määräinen* (spesies, muoto jne.). Tämän sanan merkitys on tietysti aluksi jonkin verran »olematon», mutta epämääräisen vastakohtana ja sen rinnalla käytettynä se ehkä piankin selkeäisi (samanlaisia vastakohtaparejahan on kyllä: selvä—epäselvä, luonnollinen—epäluonnollinen).